

platiti vše, co jest v nákladním listu účtováno, jest příjemce vstupem do nákladní smlouvy zavázán splniti také ostatní závazky z ní vyplývající (§ 76 (2) žel. dopr. ř.), tedy v případě, že bylo dovozné, poukázané k placení příjemcem, vypočítáno podle výjimečného tarifu, také splniti podmínky výjimečným tarifem příjemci uložené. Poruší-li tyto podmínky, musí sám nésti všechny následky. Bezpodstatnou jest také další námitka, že jenom u druhé zásilky bylo na nákladním listu udáno, že se dříví upotřebí jako palivo v Československé republice a že mu proto nemůže býti přičítáno za vinu, prodal-li do ciziny dříví z první zásilky, jež se podle nákladního listu sice měla také spotřebovati úplně jako palivo, ale bez obmezení na tuzemsko. Podmínkou použitého výjimečného tarifu 20 není, by již v nákladním listu bylo udáno, že se dříví upotřebí jako paliva v Československé republice, nýbrž by se na jejím území skutečně spotřebovalo. Přijav zásilku za výjimečně zlevněné dovozné, ručí žalovaný dráze za splnění podmínek použitého tarifu a bez ohledu na své zavinění za doplatek, jenž protismluvnickým použitím dříví propadl. Když tedy žalující strana tvrdí a oba soudy zjistily, že žalovaný nespotřeboval všechno dříví jako palivo v Československé republice a že ho použil částečně k výrobě hudebních nástrojů a k vývozu do Německa, jest nárok na doplatek dovozného opodstatněn. Přes to nemohlo býti rozhodnuto ve věci samé, poněvadž žalovaná strana právem vytkla již v odvolání a uplatňuje i v dovolání jako vadu řízení, že nebylo ani prvním ani odvolacím soudem rozeznáváno mezi oběma zásilkami a nebylo zjištěno, zda žalovaný použil proti podmínkám výjimečného tarifu dříví z obou zásilek, či jenom z jedné zásilky a ze které. Za účelem napravení této vady bylo podle § 510 c. ř. s. uznati, jak se stalo, při čemž musí býti zůstaveno uvážení a rozhodnutí odvolacího soudu, zda bude třeba nového odvolacího ústního jednání. Pro úplnost se podotýká, že žalující strana i odvolací soud neprávem se dovolávají zdejšího rozhodnutí č. 6097 sb. n. s., neboť skutkový podklad jeho byl jiný. Příjemce zásilky byl na nákladním listu zapsán jako odesílatel a namítal, že ve skutečnosti odesílatelem není. Rozhodnouti bylo, zda ručí dráze jako odesílatel.

Čís. 8777.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Ani naprostá neopatrnost chodce nesprošťuje řidiče povinnosti, by učinil a zařídil vše, co může odvrátiti nehodu. Pokud lze nedospělci (devítiletému) přičítati spoluzavinění na úrazu.

(Rozh. ze dne 9. března 1929, Rv I 1227/28.)

Devítiletá žalobkyně byla, přecházejíc ulici, zachycena automobilem žalovaného a poraněna. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Podle § 1 aut. zák. nastává ručební povinnost, byl-li provozováním jízdního silostroje na veřejných silnicích a cestách někdo poraněn neb usmrčen, aniž třeba důkazu zavinění řidiče silostroje. Kdo podle ustanovení § 1 aut. zák. ručí za škodu, bude osvobozen od povinnosti k náhradě jen, dokáže-li jeden z vyvíňovacích důvodů uvedených v § 2 aut. zák. Tento důkaz se žalovanému ovšem nepodařil, neboť se mohl podle nenapadených skutkových zjištění nižších soudů uvarovati úrazu, kdyby nebyl popojel z levé strany silnice tak blízko k pravému chodníku, jak učinil, nýbrž zůstal v prostředku silnice, nebo kdyby byl, postřehnuv na obou stranách silnice děti, na okamžik zastavil. Řidiči silostroje jest vynaložiti nejen obyčejnou píli a pozornost ve smyslu § 1297 obč. zák., nýbrž opatrnost zkušeného odborníka podle § 1299 obč. zák. Provozování silostroje vyžaduje zvláštní znalosti a neobyčejnou píli a kdo se zabývá provozováním silostroje, ručí nejen za to, že učiní případná a vhodná opatření, nýbrž i za nedostatek zkušenosti, nutné duchapřítomnosti a zostřené vnímavosti k náhle se vyskytnuvším příhodám. Ani naprostá neopatrnost chodce nesprošťuje řidiče povinnosti, by vše učinil a zařídil, co může nehodu odvrátiti. Dovolatel nemůže tedy právem tvrditi, že škodná událost nemohla býti odvrácena ani při předepsaných a věcných opatřnostech ve vedení jízdního silostroje a zacházení s ním, anebo že způsobena byla jen zaviněním žalobkyně. Leč zbývá tu ještě otázka, zda škoda nepochází částečně ze zavinění žalobkyně a zda se nemá s uvážením všech okolností uznati jen na část nároků ve smyslu posledního odstavce § 2 aut. zák. Tuto otázku vyřídil první soud poznámkou, že nelze mluvit o zavinění žalobkyně proto, že nelze požadovati od dítěte opatrnost dospělé osoby, aniž aby se orientovalo, zda se na straně ulice, kde se toho nedomnívá, neblíží auto. Odvolací soud se touto otázkou vůbec nezabýval, jsa toho názoru, že jakékoliv zavinění žalobkyně jest vyloučeno již proto, že žalovaný zavinil úraz. Vzhledem k ustanovení § 1310 obč. zák. může i jednání nedospělých míti vliv na určení náhradních nároků. A to tehdy, dosáhl-li nedospělý vzhledem k věku, k tělesné a duševní vyspělosti a vnímavosti takového stupně důvtipu a obezřetnosti, jež ho činí způsobilým poznati nebezpečí a se mu vyhýbat. Takovou způsobilost lze zpravidla předpokládati u devítiletého děvčete, jež navštěvuje již po delší dobu školu, a lze o něm, je-li duševně normálně vyvinuto, předpokládati, že v případě, kde jde o jeho tělesné bezpečí, bude dbáti nutné opatřnosti. Lze žádati na něm, chce-li překročiti silnici vedoucí městem a sloužící veřejné dopravě, silnici frekventovanou, by se napřed přesvědčilo, zda tak může bezpečně učiniti. Otázku, zda u žalobkyně vzhledem k její osobnosti a k místní situaci lze předpokládati, že vynaloží tolik píle a pozornosti, nelze však na

základě provedeného jednání a skutkových zjištění zodpovědět ani kladně ani záporně. Jest třeba v tomto směru vzít na přetřes a zjistiti další skutkové okolnosti, jmenovitě, zda šlo o městskou frekventovanou ulici, zda v kritické době byl dopravní ruch, na kterou vzdálenost dával žalovaný výstražná znamení a zda způsobem takovým, že je musila při obyčejné pozornosti slyšeti i žalobkyně, na jakou vzdálenost bylo lze auto postřehnouti z chodníku, na kterém se žalobkyně nalézala, a na jakou vzdálenost žalovaný před úrazem postřehnul na pravém chodníku žalobkyni, dále, zda žalobkyně je osobou sice nedospělou, avšak školáčkou duševně normálně vyvinutou.

Čís. 8778.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Tím, že nájemník, jenž měl před 1. dubnem 1928 najatý třípokojový byt, přinajal po tomto dni další pokoj, nepozbyl nájemní poměr ochrany zákona.

(Rozh. ze dne 9. března 1929, Rv I 192/29.)

Žalovaný měl v domě žalobců od 1. října 1927 najatý byt o třech pokojích. Smírem ze dne 22. května 1928 přinajal si ještě jeden pokoj. Proti soudní výpovědi z bytu namítl žalovaný, že se na byt vztahuje ochrana nájemců. Procesní soud první stolice výpověď zrušil, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Zákon čís. 44 z r. 1928 vylučuje z ochrany v § 31 čís. 4 byty čtyř a více pokojové, byly-li pronajaty novému nájemníku po 1. květnu 1924, a dále vůbec byty, které se po vyhlášení zákona (31. března 1928) pronajmou novému nájemníku. Zákon neklade důraz na to, zda se ujedná nová smlouva, nýbrž na to, zda se pronajme byt nájemníku novému. Jest schváliti názor odvolacího soudu, že sporný byt podléhá ochraně nájemníků a že nejde o byt podle čís. 4 § 31 zákona o ochr. náj. čís. 44 z r. 1928. Záleží na tom, zda se žalovaný stal novým nájemníkem čtyřpokojového bytu po 1. květnu 1924 nebo novým nájemníkem bytu vůbec po vyhlášení řečeného zákona najatého. Podle zjištění nižších soudů měl žalovaný najatý od žalobců od 1. října 1927 byt třípokojový a teprve smírem ze dne 22. května 1928 přinajal si ještě jeden pokoj pod terasou. Byl tedy novým nájemníkem třípokojového bytu najatého po 1. květnu 1924 až do vyhlášení zákona čís. 44 z r. 1928 a nebyl novým nájemníkem, který najal tento byt vůbec po vyhlášení tohoto zákona. Jak pro žalobce tak i pro dřívější byt třípokojový byl žalovaný nájemníkem starým, nikoli nájemníkem novým ve smyslu zákona. Zákonodárce nechtěl